

De Armenis et eorū erroribus.

Armeni sunt qui in Armenia puincia prope Antiochiā inter medios fines xpianorū et sarracenorū seorsum habitant. **H**ij ritūs quosdā habent et obseruationes singulares a nobis multū differētes. **N**ā ppriū habēt primatē quem catholicorū appellant cui obediūt summo cum honore et reuerentia. iū sibus eiūs a maximo vsq; ad minimū velut alteri pape obēperātes. **I**nplacabiles sunt inter eos et grecos discordie. ac diffensiones inexorabiles. adeo q; sup ritibus suis et institutis atq; ceremonijs semp corripiāt. **I**pi Armeni t̄palem dñi nostri natiuitatē nō celebrāt immo diebus natalis domini ipsi ieiunāt. **I**n die vero epiphanie siue apparitionis dñi. simul cū solemnitate apparitionis festū celebrant de baptismo cristi. in quo se festum spiritualis eius natiuitatis asserūt celebrare. sed errāt q; dñs ipse ihesus nō fuit in se spiritualiter renatus. quippe q̄ nō indiguit cū peccatū nec cōmiserit nec cōtraxerit. nec dolus inuictus fuerit in ore eius. sed vim regeneratiuā tūc cōtulit aquis in quib⁹ nos purgaremur ⁊ c. **I**psi quoq; Armeni eo tpe quo et nos quadragesimā tāto obseruāt studio q; non solum a carnibus caseis ouis et lacte abstinet. sed et pisces nō māducāt. oleo nō vtūt in cibarijs. vinū non bibunt. verū fructus et legumina quotiēs libuerit edūt. **U**t autē manifestius emulis suis grecis et syrianis cōtrariētur in certis sextis ferijs cōmedūt carnes. **S**acerdotes p̄terea eorū in missis aquā vino nō apponūt sicut nec greci in quo grauiter errāt. q; vt etiā supra dictū est. **I**deo aqua est vino miscenda vt tā xpo q̄ sanguini nostre redēptionis popūlus p aquā designatus sociāndus esse designet. **N**am si vinū tantū quis offerat. sanguis xpi incipit esse sine nobis. **S**i vero aqua sola sit. plebs incipit esse sine xpo. nec pre-

dicta cōiunctio signatur. igitur nō debet in calice dñi offerri aut aqua
sola aut vinū solū. qz utrūqz legim⁹ de latere xpī in passione profluxis
se. Ceterū ipi armeni in missē officio multū nobiscū cōcordāt. hēc priori
dempto. calices et patenas in nostris formis habentes. et facta cōsecre-
tione hostiā sup patenā positā eleuāt. deinde calicē more nostro. **H**ij
deniqz armeni qzqz olim summo pontifici et sancte romane ecclesie obe-
dientiā fecerint. quādo scz rex eorū a romano impatore henrico feudū
et ab Archiepo pro tpe mogutino. coronā regiā et cōsecrationē accepit.
Veteres tñ ritus suos et solitas cōsuetudines mutare noluerūt. q̄ obre-
ficiūt tūc eorū obedientia erat impfecta. ita nūc ad nichilū penitus est res-
ducta. **P**ostremo isti armeni in copioso satis sunt numero ierosolimis
habētes cōmuniter ibidē epm vnū. qui vt moris est eis v̄sitati. dūos in
capite cirros nūtrit ad tempora vsqz pendētes. **I**dē quoqz ep̄s et omnis
clerus suus. coronas portāt latas et rotūdas. alias nec crines nec bar-
bas vllō mō radi sinit. **I**nter reliqz pfecto nationes. armenoz p̄sbiz
teri in omib⁹ se morib⁹ et motib⁹. maturius gerūt. vili et simplici ha-
bitu incedētes. in orationibus et officiis suis deuoti. latinoz sacramē-
tis debitā exhibentes reuerentiā et deuotionē. **H**ij pro suo vsu ecclesiā
habent solennē sancti iacobi maioris in eo loco cōstructā. vbi ip̄e ab he-
rode fuit decollatus. **H**abent quoqz ecclesiā sancti saluatoris. vbi tpe
sue passionis dom⁹ erat cayphē. in q̄ xp̄s fuit velatus. cōsputus. cola-
phis alapisqz cesus. a beato petro negatus. et multis alijs iniurijs atqz
opprobrijs lascessitus. **I**n eadē ecclesia est lapis ille magn⁹ q̄ ad ostiū
dñici sepulcri aduoluit⁹. ab angelo fuit reuolutus q̄ sup eū apparuit se-
dens. **I**bi etiā ostēditur locus vbi gallus stās post petri negationē can-
tauit. **A**rmenoz laici oēs tonsi sunt capitibus in modū crucis. **E**t id ea
ratione vt fert⁹. **C**ū siquidē Anno dñi septingentesimo q̄dragesimo q̄rto
tyri armeniā infestaret bello. et seua insup peste admodū pmeretur. sua-
si quorūdā xp̄ianoꝝ capita sua in crucis modū totondere. statimqz eis
salus diuinitus data est vt dicūt. quapropter ad ppetuā ei⁹ rei memo-
riā illū tondēdi modū obseruāt. **H**abent quoqz Armeni propriū ydio-
ma et proprias litteras quib⁹ tā laici q̄ clerici in cōi sermone et in di-
uinis etiā officiis vtiuntur. **E**st autē hēc eorū littera q̄ hic infra annotat⁹.

ris v
em
vult
cliffa
georgi
dies ad
lum. De
res. p̄p̄
quādo
to cōm
ecclesiā
p̄p̄ de
doctrin
Hij geo
in sacra
illa. Clari
venit de
erectio v
cro mol
sacraca
mūstere
unt et p
littera e
nica vel